

V.U. P. SUPPLY - Vautierstraat 29 - 1000 Brussel

2019-2020
PUBLIEKSWERKING
VOOR GROEPEN
NATUURWETENSCHAPPEN.BE

Bezoekinfo

Brussel-Luxemburg (op 5-10 min)
lijn 15 halte Maalbeek (op 15 min)
lijn 34/80 halte Museum (op 2 min)
lijn 38/95 halte Idalie (op 5-10 min)

	ma	di	wo	do	vr	za	zo
Schoolperiode		09.30 17.00	09.30 17.00	09.30 17.00	09.30 17.00	10.00 18.00	10.00 18.00
Schoolvakantie		10.00 18.00	10.00 18.00	10.00 18.00	10.00 18.00	10.00 18.00	10.00 18.00
Sluitingsdagen	elke maandag, 1 januari, 1 mei, 25 december						

GROEPSTARIEVEN

TOEGANG	VANAF 15 PERSONEN	JONGEREN (2-25 jaar)	VOLWASSENEN
Museum	€ 3	€ 3	€ 6
Museum + EXPO	€ 5,50	€ 5,50	€ 8,50

Eén begeleider gratis per groep van 15 personen - Gratis toegang voor leerkrachten op vertoon van hun lerarenkaart - Gratis toegang elke eerste woensdag van de maand vanaf 13 uur

RONDLEIDINGEN	15 PERSONEN PER GIDS	JONGEREN	VOLWASSENEN WEEKDAGEN	VOLWASSENEN WE EN FEESTDAGEN
Rondleiding	€ 45	€ 45	€ 80	€ 96
Dinoverhaal	€ 45	-	-	-

ATELIERS & PALEOLAB	PER DEELNEMER
PER DEELNEMER	€ 4 bovenop toegangsprijs
KENNIS EN KOFFIE	PER DEELNEMER
PER DEELNEMER	€ 4 bovenop toegangsprijs
XPERILAB.BE	PER DEELNEMER
PER DEELNEMER	€ 2,50
BNEC	PER DEELNEMER
PER DEELNEMER	gratis

RESERVEREN
MUSEUM:
 • Reserveren is verplicht voor alle groepsbezoeken. Telefoon hiervoor naar 02 627 42 52 op werkdagen van 9 tot 12 uur en van 13 tot 16:30 uur of stuur een mail naar: reserveringen@naturalsciences.be
 • Reserveren van picknickruimte voor eigen lunchpakket: 02 627 42 52.

• Reserveren van Dino Café met bestellen van lunch/drank: 02 640 21 60.
Xperilab.be
 Info en reserveringen: www.xperilab.be
BNEC
 Info en reserveringen: 02 627 44 10 niko.schmit@naturalsciences.be

3de kleuterklas en 1ste graad Basisonderwijs

Spoor de ontdekkingsdrang van je jongste leerlingen aan met onze educatieve activiteiten op hun maat. Kijken, luisteren, vragen en doen staan in hun belevingstoelicht in het Museum centraal. Zo wordt hun nieuwsgierigheid geprikkeld.

Op een eenvoudige en speelse manier zetten ze zelf de eerste stappen naar kennis over de fascinerende dierenwereld of de boeiende dinosaurustijd. Ze krijgen meer mee met hun verbeelding!

Ateliers
 Een actieve workshop over het gekozen thema met een bezoek in de betreffende tentoonstelling.
DUUR: 2 UUR
MAX. 20 DEELNEMERS PER ANIMATOR
 Een beschrijving van elk atelier lees je op www.natuurwetenschappen.be

THEMA'S:
 • DINOSAURIËRS
 • BEESTENBOEL

Dinoverhaal
 Een spannend verhaal leidt tot een speurtocht in het Museum. Met nog een leuke knutselactiviteit nemen de kinderen de wereld van de dino's ook mee naar huis.
DUUR: 1 UUR
MAX. 20 DEELNEMERS PER ANIMATOR
 Een beschrijving van het dinoverhaal lees je op www.natuurwetenschappen.be.

2de en 3de graad Basisonderwijs

Maak van je klasbezoek een boeiende belevenis vol verwondering en ontdekking. Niet alleen onze intrigerende verzamelingen zorgen hiervoor, maar zeker ook onze educatieve activiteiten. Die stimuleren je leerlingen in hun kennismaking met wetenschappen. Ze gaan in op hun zin voor observatie en onderzoek en op hun wil om op eigen houtje alles uit te proberen. Beleef het en je leert het. Zo creëren we een fascinerende wisselwerking tussen de groep, de collectiestukken en de gids-animator!

Ateliers
 Een actieve workshop over het gekozen thema met een rondgang in de betreffende museumzaal.
DUUR: 2 UUR
MAX. 20 DEELNEMERS PER ANIMATOR
 Thema's zijn per doelgroep anders uitgewerkt. Een beschrijving van elk atelier lees je op www.natuurwetenschappen.be.

2de en 3de graad
 • DINOSAURIËRS
 • PALEOLAB
 • BIODIVERSITEITSSPEL

Enkel 3de graad
 • PREHISTORIE
 • MENS-MACHINE

Rondleidingen
 Een boeiende en leerrijke ontdekkings-tocht om een gekozen thema grondig te verkennen.
DUUR: 75 MINUTEN
15 DEELNEMERS PER GIDS
 De rondleidingen zijn aan iedere doelgroep aangepast.

2de en 3de graad
 • DINOSAURIËRS
 • MENSELIJK LICHAAM
 • TOPSTUKKEN VAN HET MUSEUM
 • SEKSUALITEIT

Enkel 3de graad
 • EVOLUTIE VAN HET LEVEN
 • PREHISTORISCHE MENSEN

Antarctica

Na deze expeditie zal je nog meer ontzag hebben voor deze schitterende, maar o zo brooze leefwereld. Je ervaart de rijke biodiversiteit van Antarctica dankzij de vele films in hoge resolutie op grote schermen, die je zowel visueel als auditief een wereld doen beleven die voor de meeste van ons anders ontoegankelijk is. Grote infografieken maken je wegwijs in de manier van leven van de dieren die je observeert en vertellen je hoe hun leefwereld op de grens van ijs en water in elkaar zit. Luc Jacquet, filmmaker en Oscarwinnaar met de documentaire 'La Marche de l'empereur', toont je in deze expo de grens tussen twee contrasterende werelden: een diepgevroren woestijn waar slechts enkele soorten dieren leven tegenover een onderwaterwereld vol leven met meer dan 9000 soorten vissen, weekdieren, schaaldieren, koralen ... Zijn indrukwekkende en vaak unieke beelden zullen je niet alleen doen beseffen hoe mooi Antarctica is, maar ook hoe kwetsbaar!

Luc Jacquet, filmmaker en Oscarwinnaar met de documentaire 'La Marche de l'empereur', toont je in deze expo de grens tussen twee contrasterende werelden: een diepgevroren woestijn waar slechts enkele soorten dieren leven tegenover een onderwaterwereld vol leven met meer dan 9000 soorten vissen, weekdieren, schaaldieren, koralen ... Zijn indrukwekkende en vaak unieke beelden zullen je niet alleen doen beseffen hoe mooi Antarctica is, maar ook hoe kwetsbaar!

©Laurent Ballesta

XPERILAB.BE
 XperilAB.be is een speciaal uitgeruste grote vrachtwagen die zich tot een heus laboratorium voor een volledige klas ontloopt. Hij doorkruist het hele land en komt ook naar jouw buurt.
 XperilAB.be zet leerlingen van 10 tot 14 jaar op een leuke en actieve manier aan tot de verkenning van de wetenschap en haar methodes.
INFO EN RESERVERINGEN:
www.xperilab.be
 XperilAB.be is een initiatief van Stichting Onderneming / Instituut

Secundair onderwijs

Grijp je kans om je leerlingen de leerstof biologie, natuurwetenschappen, aardrijkskunde, geschiedenis ... op een informele, verrassende en leerrijke manier te laten beleven. Onze museumcollecties en het educatief aanbod erover maken je lessen over de prehistorische mens, de natuur, de biodiversiteit, de evolutie, het menselijk lichaam ... tastbaarder, interactiever en doeltreffender.

Ateliers
DUUR: 2 UUR
MAX. 20 DEELNEMERS PER ANIMATOR
 Thema's zijn per doelgroep anders uitgewerkt. Een beschrijving van elk atelier lees je op www.natuurwetenschappen.be.

1ste graad
 • BIODIVERSITEITSSPEL
 • PREHISTORIE

2de graad
 • EVOLUTIESPEL
 • CLASSIFICATIE
 • LEVENSWEG

3de graad
 • EVOLUTIE VAN DE MENS
 • EVOLUTIESPEL

• CLASSIFICATIE
 • LEVENSWEG

Rondleidingen
DUUR: 75 MINUTEN
15 DEELNEMERS PER GIDS
 De rondleidingen zijn aan de doelgroep aangepast.

Alle graden
 • DINOSAURIËRS
 • EVOLUTIE VAN HET LEVEN
 • BIODIVERSITEIT
 • EVOLUTIE VAN DE MENS
 • MENSELIJK LICHAAM
 • SEKSUALITEIT
 • TOPSTUKKEN VAN HET MUSEUM

Bezoek achter de schermen

Ben je ook nieuwsgierig naar wat er zich achter de gesloten deuren van het Museum bevindt? Bij deze rondleiding openen we speciaal voor jou deze deuren. Zo ontdek je dat achter het Museum een wereld vol natuur en wetenschap schuil gaat: het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen. Loop mee langs verschillende unieke bewaarplaatsen met honderden specimen. Zo kom je te weten hoe we al die natuurlijke rijkdommen behoren en behouden. Tijdens je tocht doorheen verschillende gangen en trappenhallen maak je ook kennis met de prachtige architectuur van de gebouwen van het Instituut. Profiteer van deze unieke gelegenheid om eens achter de schermen te piepen!

Door de vele trappen en smalle doorgangen kunnen minder mobiele mensen deze rondleiding helaas niet volgen.

DUUR: 75 MINUTEN
MAX. 12 DEELNEMERS
DOELGROEP: VANAF DE 3DE GRAAD BASISONDERWIJS, ZOWEL GESCHIKT VOOR JEUGD ALS VOLWASSENEN

Ateliers voor blinden en slechtzienden

Kom dat voelen! In onze speciale tast- en doeateliers verkennen blinden en slechtzienden samen met hun begeleiders het Museum voor Natuurwetenschappen. Met een keuze uit vier thema's beleven ze de boeiende wereld van natuur en verleden uit eerste hand. Voel dinosauriërs letterlijk aan de tand, laat fossielen en opgezette dieren door je vingers glippen, krijg het gevoel voor je eigen lichaam of vergelijk jezelf met je voorouders ...

DUUR: 2 UUR
MAX. 15 DEELNEMERS (BEGELEIDERS INBEGREPEN)
 Een beschrijving van elk atelier lees je op www.natuurwetenschappen.be.

THEMA'S:
 • DINOSAURIËRS
 • EVOLUTIE VAN HET LEVEN
 • MENSELIJK LICHAAM
 • EVOLUTIE VAN DE MENS

Hoger onderwijs

IN HET KADER VAN DE CURSUSSEN OVER BIOLOGISCHE OF GEOLOGISCHE WETENSCHAPPEN:
 Als docent aan een universiteit, hogeschool of lerarenopleiding, kan je voor de studenten je lessen aanspreekbaarder maken door zelf gebruik te maken van onze tentoonstellingen. Maar je kan ook een toegespitste rondleiding of atelier door onze gidsen en animatoren aanvragen.

IN HET KADER VAN LERARENOPLEIDING:
 In groep: een halve dag kennismaking met het KBIN als wetenschappelijke instelling en met de didactische publiekswerking van het Museum.
 Individuele stage: observatie- en begeleidingsopdrachten en/of uitwerken van een didactisch werkstuk of eindwerk. Duurtijd: minstens 4 weken.
 Meer info op onze website www.natuurwetenschappen.be

Volwassenen in groep

Rondleidingen
DUUR: 75 MINUTEN
MAX. 15 DEELNEMERS PER GIDS
 Verken de veelzijdigheid van het leven op onze planeet via de rijke collecties van het Museum. Laat je op sleeptouw nemen door onze gids voor een boeiende tocht vol observaties, vragen, antwoorden en discussies.
 Zie www.natuurwetenschappen.be voor thema's.

Kennis en koffie
DUUR: 2 UUR
MAX. 20 DEELNEMERS
 Ontdek een origineel natuurwetenschappelijk thema op een actieve, maar ontspannen manier onder volwassene. En discussieer rustig verder bij een lekkere koffie samen met de groep en de animator. Er staat immers geen leeftijd op het bijleren in aangenaam gezelschap.
 Zie www.natuurwetenschappen.be voor data en thema's
 Meer info: info@naturalsciences.be

Goed om te weten

BOUWEN AAN HET MUSEUM VAN MORGEN
 De werken voor **Levende Planeet**, de nieuwe zalen over de biodiversiteit op aarde gaan de laatste fase in. In het voorjaar van 2020 openen we feestelijk de deuren van deze nieuwe museumvleugel.

B-DAGTRIPS
 Wil je met je klas uit het secundair per trein naar de expo **Antarctica** of gewoon naar de permanente zalen van het Museum? Een B-dagtrip biedt je een voordelige combinatieprijs voor het vervoer en de toegang. Surf naar www.b-rail.be voor meer informatie of bel 02 528 28 28. Vergeet niet **EERST** bij het Museum te reserveren!

LUNCHEN IN HET MUSEUM
 • Groepen met hun eigen picknick zijn welkom in onze picknickruimte, enkel na reservering (02 627 42 52).
 • Groepen die graag een lunchbox, een tussendoortje of een vieruurtje willen bestellen, kunnen terecht bij het **Dino Café**, na reservering op 02 640 21 60 of catering@horeto-museum.com.
 • Bij mooi weer kan je ook buiten lunchen, aan de picknicktafels op het grasveld naast het voorplein, achter de reproductie van het Ishangobeentje.

POSTER OP ACHTERZIJDE
 Nog op zoek naar een didactische poster voor in je klas? Gooi dan deze programmafolder niet zomaar weg!
 Op de achterzijde krijg je met deze poster meer informatie over het leven op en rond Antarctica.

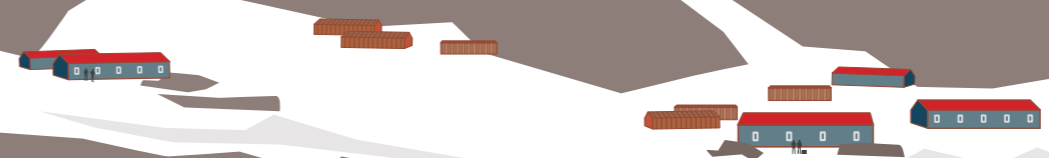
ANTARCTICA

Dit witte continent ligt rond de zuidpool, te midden van zeeën en oceanen. Daar is het ijskoud, van +10 °C tot -80 °C, en waait het ontzettend hard, tot 300 km/uur. Toch komen er veel soorten voor ...

De keizerspinguïn

In mei legt het wijfje één ei. Het mannetje broedt het uit op zijn poten, lekker vorstvrij onder een huidplooi. Na twee maanden, in volle zuidelijke winter, komt het uit. De pinguïns staan dan dicht bijeen: in hun midden is het 38 °C warm!

De sneeuwstormvogel

Hij eet vooral krill, vis en kregen. Als hij wordt bedreigd, spuugt hij met olie die uit zijn maag komt. Hij nestelt van oktober tot mei (zuidelijke zomer) in broedkolonies op steile rotsen. Het wijfje legt één ei per jaar.

De weddellzeehond

Hij brengt de winter door in water van -1,9 °C: daar is het minder koud dan erboven. Hij kan bijna 80 minuten onder water blijven en duikt tot 600 meter diep naar voedsel: garnalen, inktvissen en vooral vissen.

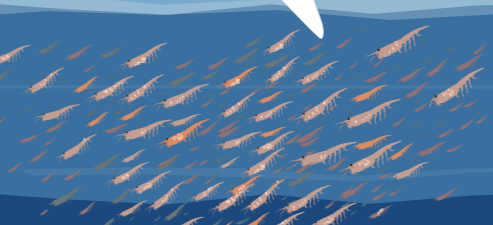
De onderzoeker

In de zomer, van november tot februari, bestudeert hij de zee- en landfauna, de gletsjers, de klimaatverandering ... Maar in de winter gaat hij weg, want met de blizzards, poolnacht en temperaturen van -30 tot -80 °C houdt hij het er niet uit!

Benthische invertebraten

Schaaldieren, zeespinnen, zakpijpen, zee-komkommers, zeesterren, slangsterren, zee-egels, kwallen, koralen, sponzen, wormen, tweekleppigen ... er krioelen meer dan 7500 bekende soorten op de bodem van de Zuidelijke Oceaan!

Antarctisch krill

Er leven ontelbare zulke garnaaltjes in de Zuidelijke Oceaan. Ze eten fytoplankton en staan op het menu van pinguïns, robben, vissen, inktvissen ... Een blauwe vinvis zwelgt soms per dag drie ton krill naar binnen!

De Antarctische tandvis

Zodra in het bloed van deze vis een ijskristal ontstaat, binden er zich antivrieseiwitten aan vast, zodat het niet meer groeit. Zo overleeft de tandvis het ijskoude water (-1,9 °C) van de Zuidelijke Oceaan.

